

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (tionde avdelningen)

den 16 februari 2023 *

”Begäran om förhandsavgörande – Asylpolitik – Förordning (EU) nr 604/2013 – Kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd – Artikel 6.1 – Barnets bästa – Artikel 16.1 – Personen i beroendeställning – Artikel 17.1 – Diskretionär bedömning – Medlemsstats genomförande – Tredjelandsmedborgare som var gravid vid inlämnandet av sin ansökan om internationellt skydd – Äktenskap – Make som åtnjuter internationellt skydd i den berörda medlemsstaten – Beslut om avvisning av ansökan och överföring av den sökande till en annan medlemsstat som anses vara ansvarig för prövningen av ansökan”

I mål C-745/21,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Rechtbank Den Haag (Domstolen i Haag, Nederländerna) genom beslut av den 29 november 2021, som inkom till domstolen den 2 december 2021, i målet

L.G.

mot

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

meddelar

DOMSTOLEN (tionde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden D. Gratsias, samt domarna E. Regan (referent), ordföranden på femte avdelningen, och Z. Csehi,

generaladvokat: T. Čapeta,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

– L.G., genom F. van Dijk och A. Khalaf, advocaten,

* Rättegångsspråk: nederländska.

- Nederländernas regering, genom M.K. Bulterman och M.H.S. Gijzen, båda i egenskap av ombud,
- Europeiska kommissionen, av L. Grønfeldt och F. Wilman, båda i egenskap av ombud,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 16.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 604/2013 av den 26 juni 2013 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som en tredjeland-medborgare eller en statslös person har lämnat in i någon medlemsstat (EUT L 180, 2013, s. 31) (nedan kallad Dublin III-förordningen).
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan en tredjeland-medborgare och Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (statssekreterare med ministerlika befogenheter vid ministeriet för säkerhet och rättsskipning, Nederländerna) (nedan kallad Staatssecretaris) angående Staatssecretaris beslut att inte pröva tredjeland-medborgarens ansökan om internationellt skydd och att i stället överföra vederbörande till Republiken Litauen med motiveringen att det är denna andra medlemsstat som är ansvarig för prövningen av ansökan.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

Förordning (EU) nr 343/2003

- 3 Artikel 15 i rådets förordning (EG) nr 343/2003 av den 18 februari 2003 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som har ansvaret för att pröva en asylansökan som en medborgare i tredjeland har gett in i någon medlemsstat (EUT L 50, 2003, s. 1) (nedan kallad Dublin II-förordningen) ingår i förordningens kapitel IV som har rubriken "Humanitär klausul". I artikel 15.2 föreskrivs följande:

"Om den berörda personen är beroende av den andres hjälp på grund av graviditet eller ett nyfött barn, svår sjukdom, allvarligt funktionshinder eller hög ålder, skall medlemsstaterna normalt hålla samman eller sammanföra den asylsökande med en annan släkting som vistas på en annan medlemsstats territorium, förutsatt att familjebanden fanns i ursprungslandet."
- 4 Dublin II-förordningen upphävdes och ersattes av Dublin III-förordningen den 19 juli 2013.

Dublin III-förordningen

- 5 I kapitel I i Dublin III-förordningen, med rubriken ”Syfte och definitioner”, ingår artikel 2 som har rubriken ”Definitioner” och som lyder enligt följer:

”I denna förordning gäller följande definitioner:

...

g) *familjemedlemmar*: följande familjemedlemmar till den sökande, om dessa befinner sig på medlemsstaternas territorium och under förutsättning att familjen existerade redan i ursprungslandet:

- Sökandens make eller maka eller ogifta partner i ett varaktigt förhållande, om lag eller praxis i den berörda medlemsstaten behandlar ogifta par som jämställda med gifta par i sin nationella rätt avseende tredjelandsmedborgare.

...”

- 6 I förordningens kapitel II, med rubriken ”Allmänna principer och garantier”, återfinns artikel 3, med rubriken ”Tillgång till förfarandet för prövning av en ansökan om internationellt skydd”. I punkt 1 i den artikeln föreskrivs följande:

”Medlemsstaterna ska pröva varje ansökan om internationellt skydd som lämnas in av en tredjelandsmedborgare eller en statslös person [...] på någon av medlemsstaternas territorium, inklusive vid gränsen eller i transitområden. Ansökan ska prövas av en enda medlemsstat, som ska vara den medlemsstat som enligt kriterierna i kapitel III fastställs som ansvarig.”

- 7 I artikel 6 i förordningen, med rubriken ”Skydd för underåriga”, föreskrivs följande:

”1. Barnets bästa ska vara en fråga av största vikt för medlemsstaterna vid alla förfaranden som föreskrivs i denna förordning.

...

3. Vid bedömningen av barnets bästa ska medlemsstaterna samarbeta nära med varandra och särskilt ta vederbörlig hänsyn till följande faktorer:

a) Möjligheterna till familjeåterförening.

...”

- 8 Kapitel III i Dublin III-förordningen har rubriken ”Kriterier för att fastställa ansvarig medlemsstat” och innehåller artiklarna 7–15.

- 9 Artikel 9 i förordningen, med rubriken ”Familjemedlemmar som beviljats internationellt skydd”, har följande lydelse:

”Om en familjemedlem till sökanden, oberoende av om familjen bildades redan i ursprungslandet, har beviljats rätt att i egenskap av person som beviljats internationellt skydd vistas i en medlemsstat, ska

den medlemsstaten ansvara för prövningen av ansökan om internationellt skydd, om de berörda personerna skriftligen uttryckt önskemål om detta.”

- 10 I artikel 12 i förordningen, med rubriken ”Utfärdande av uppehållstillstånd eller viseringar”, föreskrivs följande i punkterna 2 och 3:

”2. Om sökanden har en giltig visering, ska den medlemsstat som utfärdat viseringen ansvara för prövningen av ansökan om internationellt skydd ...

3. Om sökanden har flera giltiga uppehållstillstånd eller viseringar, utfärdade av olika medlemsstater, ska ansvaret för att pröva ansökan om internationellt skydd tilldelas medlemsstaterna i följande ordning:

- a) Den medlemsstat som har utfärdat uppehållstillstånd med längst giltighetstid eller, om tillstånden gäller för lika lång tid, den medlemsstat som har utfärdat det uppehållstillstånd som löper ut sist.
- b) Den medlemsstat som har utfärdat den visering som löper ut sist, om de olika viseringarna är av samma art.
- c) Om viseringarna är av olika art, den medlemsstat som har utfärdat viseringen med den längsta giltighetstiden eller, om viseringarna gäller för lika lång tid, den medlemsstat som har utfärdat den visering som löper ut sist.”

- 11 Kapitel IV i Dublin III-förordningen har rubriken ”Personer i beroendeställning och diskretionär bedömning”. I punkt 1 i artikel 16, som har rubriken ”Personer i beroendeställning”, föreskrivs följande:

”Om en sökande på grund av graviditet, ett nyfött barn, svår sjukdom, allvarligt funktionshinder eller hög ålder är beroende av hjälp från sitt barn, sitt syskon eller sin förälder som är lagligen bosatt i en av medlemsstaterna, eller om ett barn, syskon eller förälder som är lagligen bosatt i en av medlemsstaterna är beroende av sökandens hjälp ska medlemsstaterna normalt hålla samman eller sammanföra sökanden med det barnet, syskonet eller den föräldern, förutsatt att familjebanden fanns i ursprungslandet, att barnet, syskonet eller föräldern eller sökanden kan ta hand om personen i beroendeställning och de berörda personerna skriftligen uttryckt önskemål om detta.”

- 12 I samma kapitel återfinns förordningens artikel 17, med rubriken ”Diskretionär bedömning”. I punkt 1 första stycket i denna artikel föreskrivs följande:

”Genom undantag från artikel 3.1 får varje medlemsstat besluta att pröva en ansökan om internationellt skydd som den har mottagit från en tredjelandsmedborgare eller en statslös person, även om det inte föreligger någon sådan skyldighet enligt de kriterier som anges i denna förordning.”

- 13 I avsnitt 1 i kapitel VI i förordningen, med rubriken ”Förfaranden för övertagande och återtagande”, återfinns artikel 20, med rubriken ”Inledande av förfarandet”. I punkt 3 i den artikeln föreskrivs följande:

”Vid tillämpningen av denna förordning ska situationen för underåriga barn som medföljer sökanden och som uppfyller definitionen av familjemedlemmar betraktas som oskiljaktig från hans eller hennes familjemedlems situation och det ska ankomma på den medlemsstat som är ansvarig för att pröva den familjemedlemmens ansökan om internationellt skydd, även om den underårige inte själv är en

sökande, förutsatt att detta är för den underåriges bästa. Barn som föds efter sökandens ankomst till medlemsstaternas territorium ska behandlas på samma sätt, utan att ett nytt förfarande för övertagande behöver inledas.”

Nederländsk rätt

- 14 I artikel 2 i första boken i Burgerlijk Wetboek (den nederländska civillagen) föreskrivs att ett barn som en kvinna är gravid med anses redan vara fött om hänsynen till barnets bästa kräver det.

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

- 15 Klaganden i det nationella målet, som är syrisk medborgare, erhöll från Republiken Litauens representation i Belarus ett visum som var giltigt från den 10 augusti 2016 till den 9 november 2017.
- 16 I juli 2017 lämnade hon Syrien. Efter att ha rest igenom bland annat Turkiet, Grekland, Litauen och Polen anlände hon till Nederländerna den 27 september 2017.
- 17 Den 28 september 2017 lämnade klaganden in en asylansökan i Nederländerna.
- 18 Den 10 oktober 2017 ingick hon äktenskap med en tredjelandsmedborgare som redan hade beviljats asyl i Nederländerna, och som varit bosatt där sedan år 2011. Sökanden och hennes make kände varandra innan de gifte sig, men bodde vid den tiden inte tillsammans.
- 19 Den 12 oktober 2017 begärde de nederländska myndigheterna att de litauiska myndigheterna skulle överta klaganden i det nationella målet, med motiveringen att Republiken Litauen var ansvarig för prövningen av asylansökan enligt artikel 12.2 eller 12.3 i Dublin III-förordningen.
- 20 Den 12 december 2017 godtog de litauiska myndigheterna att överta tredjelandsmedborgaren.
- 21 Staatssecretaris lämnade den 2 februari 2018 ifrån sig ett utkast till beslut om att föra över klaganden i det nationella målet till Litauen. I sitt yttrande beträffande utkastet till beslut uppgav och styrkte klaganden den 16 februari 2018 att hon var gravid.
- 22 Genom beslut av den 12 mars 2018 beslutade Staatssecretaris att inte pröva den ansökan om tidsbegränsat uppehållstillstånd för asylsökande som klaganden i det nationella målet hade ingett. Staatssecretaris motiverade sitt beslut med att det var Republiken Litauen som var ansvarig för att pröva ansökan (nedan kallat det omtvistade beslutet).
- 23 Den 20 juni 2018 födde klaganden i målet vid den nationella domstolen en dotter i Nederländerna. I en rapport från den 3 augusti 2018, som ingavs av klaganden i det nationella målet och som hade sammanställts av två experter på området, drogs slutsatsen, på grundval av en jämförelse av genetiskt material, att klagandens make med en till visshet gränsande sannolikhet var far till barnet. Dessutom var han enligt nederländsk rätt automatiskt att betrakta som far till barnet eftersom dottern hade fötts under äktenskapet.
- 24 Staatssecretaris beviljade klagandens dotter ett tidsbegränsat ordinarie uppehållstillstånd, med förbehållet att dottern skulle uppehålla sig ”hos [fadern]”.

- 25 Klaganden i det nationella målet överklagade det omtvistade beslutet till Rechtbank Den Haag (Domstolen i Haag, Nederländerna), som är den domstol som hänskjutit tolkningsfrågorna. Till stöd för överklagandet åberopade hon ett åsidosättande av artiklarna 9, 16.1 och 17.1 i Dublin III-förordningen, lästa mot bakgrund av vad som var det då ännu ofödda barnets bästa när ansökan lämnades in.
- 26 För det första, vad gäller artikel 9 i Dublin III-förordningen, har den hänskjutande domstolen angett att den i en deldom av den 4 april 2018 underkände argumentet att denna bestämmelse hade åsidosatts, och därmed är bunden av denna bedömning, om det inte föreligger några tvingande skäl att ändra den.
- 27 Därefter, vad gäller artikel 17.1 i förordningen, har den hänskjutande domstolen gjort följande påpekande. Även om den i samma deldom, mot bakgrund av denna bestämmelse, gjorde bedömningen att den undersökning som Staatssecretaris hade utfört i det omtvistade beslutet inte gick tillräckligt långt, kan den hänskjutande domstolen inte vidhålla sin bedömning i den delen. EU-domstolen har nämligen, i domen av den 23 januari 2019, M.A. m.fl. (C-661/17, EU:C:2019:53, punkt 71), sedan dess slagit fast att överväganden avseende barnets bästa inte kan tvinga en medlemsstat att använda sig av artikel 17.1 och därmed pröva en ansökan som det inte åligger den att pröva. Den hänskjutande domstolen anser att denna tolkning från EU-domstolen av unionsrätten utgör ett tvingande skäl att frångå den bedömning som gjordes i deldomen.
- 28 Slutligen har den hänskjutande domstolen beträffande förordningens artikel 16.1 framhållit att klaganden i det nationella målet anser att den bestämmelsen ska ges en vid tolkning, nämligen samma vida tolkning som EU-domstolen – i domen av den 6 november 2012, i mål K (C-245/11, EU:C:2012:685), – beslutade att ge den liknande bestämmelse i artikel 15.2 i Dublin II-förordningen som föregick nämnda artikel 16.1, eftersom klaganden finner att det för barnets bästa saknar betydelse huruvida familjebandet mellan fadern och det ännu ofödda barnet inte existerade i moderns ursprungsland.
- 29 Staatssecretaris, däremot, har gjort gällande att artikel 2 i första boken i den nederländska civillagen endast avser medborgerliga rättigheter och att den inte gäller sådana rättigheter som rör vistelse eller ansvar för prövningen av en ansökan om internationellt skydd. Vidare handlar artikel 24 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna inte om skydd för barn som ännu inte har fötts. Artikel 16 i Dublin III-förordningen rör inte den situationen att det föreligger ett beroendeförhållande mellan den som ansöker om internationellt skydd och dennes partner. Den tolkning som EU-domstolen gjorde i domen av den 6 november 2012, K (C-245/11, EU:C:2012:685), är i det avseendet inaktuell, förutom i den del som kravet på familjeanknytning i ursprungslandet understryks. Slutligen har Staatssecretaris anfört att förordningen inte längre kan tillämpas på dottern till klaganden i det nationella målet, eftersom dottern under tiden har fått ett tidsbegränsat uppehållstillstånd som ger henne rätt till fortsatt vistelse hos sin far. För övrigt är det möjligt att skapa ett familjeliv med båda föräldrarna i Litauen, i den mån detta skulle anses tillgodose barnets bästa.
- 30 Den hänskjutande domstolen har utifrån förlossningstidpunkten gjort bedömningen att klaganden var gravid ungefär sedan i mitten av september 2017, det vill säga innan hon lämnade in sin ansökan om internationellt skydd. Enligt artikel 2 i första boken i den nederländska civillagen är det obligatoriskt, när hänsynen till barnets bästa kräver det, att betrakta det barn som klaganden i det nationella målet var gravid med som om det redan var fött.

- 31 Enligt den hänskjutande domstolen uppkommer då frågan huruvida unionsrätten utgör hinder för att det ofödda barnets bästa beaktas självständigt vid fastställandet av vilken medlemsstat som är ansvarig för prövningen av asylansökan och när ett beslut om överföring fattas. Domstolen har i detta avseende redan slagit fast, i domen av den 23 januari 2019, M.A. m.fl. (C-661/17, EU:C:2019:53), att det följer av artikel 20.3 i Dublin III-förordningen att det ska presumeras vara barnets bästa att familjen är samlad. I denna bestämmelse anges uttryckligen att ett barn som föds efter en asylsökandes ankomst till en medlemsstats territorium ges samma ställning som ett barn som följer med den sökande dit. Det är fel att anse att familjen skulle kunna vara samlad under prövningen av asylansökan i Litauen, eftersom barnets far inte har någon uppehållsrätt i den medlemsstaten.
- 32 En annan fråga att besvara är huruvida man helt kan utesluta en tillämpning av artikel 16.1 i Dublin III-förordningen. Enligt bestämmelsens ordalydelse avser den nämligen endast den sökandes barn, syskon och föräldrar, och inte sökandens make. I domen av den 6 november 2012, K (C-245/11, EU:C:2012:685), gjorde domstolen emellertid en vid tolkning av den liknande bestämmelse som föregick artikel 16.1, det vill säga artikel 15.2 i Dublin II-förordningen.
- 33 För det fall nämnda artikel 16.1 skulle kunna vara tillämplig uppkommer även frågan huruvida klagandens graviditet har gjort henne beroende av sin make i den mening som avses i denna bestämmelse. Det ska härvid beaktas att klaganden inte har släkt eller andra bekanta i Litauen, att hon inte kan språket i denna medlemsstat och att hon saknar medel för sitt uppehälle. Det föreligger emellertid i princip ett beroendeförhållande mellan ett mycket litet barn och var och en av föräldrarna.
- 34 Slutligen, om det antas att unionsrätten inte utgör hinder för att beakta det ännu ofödda barnets bästa, vill den hänskjutande domstolen få klarhet i huruvida det ofödda barnets bästa innebar att de nederländska myndigheterna enligt artikel 16.1 i Dublin III-förordningen hade en skyldighet att, förutom under exceptionella omständigheter, se till att barnet kunde stanna hos sin far under prövningen av ansökan om internationellt skydd.
- 35 Mot denna bakgrund beslutade Rechtbank Den Haag (Domstolen i Haag) att vilandeförklara målet och att ställa följande frågor till EU-domstolen:
- ”1) Utgör unionsrätten hinder för en nationell bestämmelse som, vid fastställandet av vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en asylansökan, fäster en självständig betydelse vid barnets bästa med avseende på ett barn som den asylsökande var gravid med vid tidpunkten för ansökan?
- 2) a) Utgör artikel 16.1 i Dublin III-förordningen hinder för tillämpningen av denna bestämmelse om det handlar om den asylsökandes make som är lagligen bosatt i den medlemsstat som ansökan avser?
b) Om så inte är fallet, medförde den asylsökandes graviditet att hon, i den mening som avses i nämnda bestämmelse, blev beroende av sin make, som hon väntade barnet tillsammans med?
- 3) För det fall unionsrätten inte utgör hinder för att med stöd av en nationell bestämmelse ge ett ofött barns bästa en självständig betydelse vid fastställandet av vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en asylansökan, kan artikel 16.1 i Dublin III-förordningen i så fall tillämpas på förhållandet mellan det ofödda barnet och dess far, som är lagligen bosatt i den medlemsstat som asylansökan avser?”

Prövning av tolkningsfrågorna

Den andra och den tredje frågan

- 36 Den hänskjutande domstolen har ställt den andra och den tredje frågan, vilka ska prövas först – och prövas gemensamt – för att få klarhet i huruvida artikel 16.1 i Dublin III-förordningen ska tolkas så, att den är tillämplig när det föreligger ett beroendeförhållande antingen mellan en person som ansöker om internationellt skydd och dennes make, som är lagligen bosatt i den medlemsstat där ansökan om internationellt skydd lämnas in, eller mellan det barn som den sökande ska föda och nämnda make som tillika är far till barnet.
- 37 Det ska i detta hänseende erinras om att medlemsstaterna enligt denna bestämmelse normalt ska hålla samman eller sammanföra sökanden med "sitt barn, sitt syskon eller sin förälder" som är lagligen bosatt i en av medlemsstaterna när det föreligger ett beroendeförhållande mellan dem, förutsatt att familjebanden fanns i ursprungslandet, att barnet, syskonet eller föräldern eller sökanden, beroende på det enskilda fallet, kan ta hand om personen i beroendeställning och att de berörda personerna skriftligen uttryckt önskemål om detta.
- 38 Det framgår klart av denna lydelse att artikel 16.1 i Dublin III-förordningen inte är tillämplig när det föreligger ett beroendeförhållande mellan en person som ansöker om internationellt skydd och personens make, eftersom denna bestämmelse inte tar sikte på ett sådant beroendeförhållande.
- 39 Såsom den nederländska regeringen och Europeiska kommissionen med rätta har påpekat saknar domstolens tolkning, i punkterna 38–43 i domen av den 6 november 2012, K (C-245/11, EU:C:2012:685), av uttrycket "annan släkting", som användes i artikel 15.2 i Dublin II-förordningen, vilken föregick artikel 16.1 i Dublin III-förordningen, betydelse i detta avseende, eftersom den sistnämnda bestämmelsen har ersatt detta uttryck med en uttömmande uppräkningslista av personer i vilken "make" eller "fast partner" inte förekommer, detta trots att dessa räknas som "familjemedlemmar" enligt definitionen i artikel 2 g i Dublin III-förordningen.
- 40 Det framgår dessutom precis lika tydligt av ordalydelsen i artikel 16.1 i Dublin III-förordningen att denna bestämmelse endast är tillämplig när den som ansöker om internationellt skydd befinner sig i ett beroendeförhållande, det vill säga att han eller hon är beroende av de personer som räknas upp i denna bestämmelse eller att de uppräknade personerna tvärtom är beroende av den sökande.
- 41 Av detta följer att denna bestämmelse inte är tillämplig när det föreligger ett beroendeförhållande mellan barnet till en person som ansöker om internationellt skydd i målet och en av dessa personer, såsom i det aktuella fallet barnets far, som även är make till den person som i det nationella målet har ansökt om internationellt skydd.
- 42 Mot bakgrund av det ovan anförda ska den andra och den tredje frågan besvaras enligt följande. Artikel 16.1 i Dublin III-förordningen ska tolkas så, att den inte är tillämplig när det föreligger ett beroendeförhållande antingen mellan en person som ansöker om internationellt skydd och dennes make, som är lagligen bosatt i den medlemsstat där ansökan om internationellt skydd lämnas in, eller mellan det barn som sökanden ska föda och nämnda make som tillika är far till barnet.

Den första frågan

- 43 Den hänskjutande domstolen har i sin första fråga inte nämnt någon specifik unionsrättslig bestämmelse. Det framgår av EU-domstolens fasta praxis att det enligt det förfarande för samarbete mellan nationella domstolar och EU-domstolen som införts genom artikel 267 FEUF ankommer på EU-domstolen att ge den nationella domstolen ett användbart svar, som gör det möjligt för den domstolen att avgöra det mål som den ska pröva. I detta syfte kan EU-domstolen behöva omformulera den fråga som hänskjutits. EU-domstolen har för detta ändamål möjlighet att utifrån samtliga uppgifter som den nationella domstolen har lämnat, och i synnerhet utifrån skälen i beslutet om hänskjutande, avgöra vilka delar av unionsrätten som behöver tolkas med hänsyn till saken i det nationella målet (dom av den 20 oktober 2022, Koalitsia "Demokratichna Bulgaria – Obedinenie", C-306/21, EU:C:2022:813, punkterna 43 och 44 och där angiven rättspraxis).
- 44 I förevarande fall framgår det av begäran om förhandsavgörande att den hänskjutande domstolen, såsom påpekats i punkt 27 ovan, inledningsvis, i deldom som meddelats i det nationella målet, ansåg att Staatssecretaris i det omtvistade beslutet inte hade gjort en tillräckligt långtgående prövning av inverkan av artikel 17.1 i Dublin III-förordningen. Dock förefaller den hänskjutande domstolen senare ha ändrat sin bedömning till följd av domen av den 23 januari 2019, M.A. m.fl. (C-661/17, EU:C:2019:53).
- 45 Under dessa omständigheter ska den hänskjutande domstolen anses ha ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida artikel 17.1 i Dublin III-förordningen ska tolkas så, att den utgör hinder för att en medlemsstats lagstiftning ålägger de behöriga nationella myndigheterna, enbart på grund av barnets bästa, att pröva en ansökan om internationellt skydd som lämnats in av en tredjelandsmedborgare som var gravid när ansökan lämnades in, trots att kriterierna i artiklarna 7–15 i förordningen pekar ut en annan medlemsstat såsom ansvarig för prövningen av den aktuella ansökan.
- 46 Enligt lydelsen i artikel 3.1 i Dublin III-förordningen ska en ansökan om internationellt skydd prövas av en enda medlemsstat, som ska vara den medlemsstat som enligt kriterierna i kapitel III, innehållande artiklarna 7–15, i samma förordning fastställs som ansvarig.
- 47 Genom undantag från nämnda artikel 3.1 föreskrivs i artikel 17.1 i Dublin III-förordningen dock att varje medlemsstat får besluta att pröva en ansökan om internationellt skydd som den har mottagit från en tredjelandsmedborgare eller en statslös person, även om det inte föreligger någon sådan skyldighet enligt dessa kriterier.
- 48 Visserligen är det riktigt, såsom den nederländska regeringen har påpekat, att EU-domstolen i punkt 72 i domen av den 23 januari 2019, M.A. m.fl. (C-661/17, EU:C:2019:53), slog fast att artikel 6.1 i Dublin III-förordningen ska tolkas så, att den inte innebär att en medlemsstat som enligt kriterierna i kapitel III i denna förordning inte är ansvarig för prövningen av en ansökan om internationellt skydd, är skyldig att beakta barnets bästa och själv pröva denna ansökan, med tillämpning av artikel 17.1 i förordningen.
- 49 Det framgår emellertid av samma dom att det inte finns något som hindrar en medlemsstat från att pröva en sådan ansökan med motiveringen att en sådan prövning tillgodoser barnets bästa.

- 50 I den domen slog domstolen nämligen fast att det tydligt framgår av lydelsen i artikel 17.1 i Dublin III-förordningen att denna bestämmelse – som syftar till att bevara medlemsstaternas befogenheter vid utövandet av rätten att bevilja internationellt skydd genom att ge varje medlemsstat rätt att själv, på grundval av politiska, humanitära eller praktiska överväganden, bestämma om den ska pröva en ansökan om internationellt skydd trots att den inte är ansvarig enligt kriterierna i förordningen – överlåter på medlemsstaterna att diskretionärt besluta att göra en sådan prövning, och att utövandet av möjligheten enligt den bestämmelsen för övrigt inte omfattas av några särskilda villkor. Det ankommer således på den berörda medlemsstaten att, mot bakgrund av omfattningen av det utrymme för skönmässig bedömning som denna förordning ger den, fastställa under vilka omständigheter den vill använda sig av möjligheten enligt nämnda artikel 17.1, och besluta att själv pröva en ansökan om internationellt skydd som den inte är ansvarig för enligt kriterierna i nämnda förordning (se, för ett liknande resonemang, dom av den 23 januari 2019, M.A. m.fl., C-661/17, EU:C:2019:53, punkterna 58–60 och 71).
- 51 I förevarande fall framgår det av begäran om förhandsavgörande att enligt den hänskjutande domstolen innebär den bestämmelse i den nederländska civillagen som föreskriver att ett ofött barn ska anses redan vara fött om detta tillgodoser barnets bästa, att de nationella myndigheterna, på grund av den särskilda betydelse som denna bestämmelse tillmäter barnets bästa, enbart av detta skäl är skyldiga att pröva en ansökan om internationellt skydd som lämnats in av en tredjelandsmedborgare som var gravid när ansökan lämnades in, trots att kriterierna i kapitel III i Dublin III-förordningen pekar ut en annan medlemsstat såsom ansvarig för prövningen av den aktuella ansökan.
- 52 Enligt den hänskjutande domstolen innebär denna nationella bestämmelse sålunda att de nederländska myndigheterna under sådana omständigheter är skyldiga att använda sig av möjligheten enligt bestämmelsen om diskretionär bedömning i artikel 17.1 i förordningen.
- 53 Det ankommer på den hänskjutande domstolen att pröva huruvida de behöriga nationella myndigheterna i det nationella målet har åsidosatt nationell rätt genom att avslå den ansökan om internationellt skydd som klaganden i det nationella målet lämnat in, trots att hon var gravid vid tiden för ansökan.
- 54 Mot bakgrund av det ovan anförda ska den första frågan besvaras enligt följande. Artikel 17.1 i Dublin III-förordningen ska tolkas så, att den inte utgör hinder för att en medlemsstats lagstiftning ålägger de behöriga nationella myndigheterna, enbart på grund av barnets bästa, att pröva en ansökan om internationellt skydd som lämnats in av en tredjelandsmedborgare som var gravid när ansökan lämnades in, trots att kriterierna i artiklarna 7–15 i förordningen pekar ut en annan medlemsstat såsom ansvarig för prövningen av den aktuella ansökan.

Rättegångskostnader

- 55 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i de nationella målen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (tionde avdelningen) följande:

- 1) Artikel 16.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 604/2013 av den 26 juni 2013 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som en tredjelandsmedborgare eller en statslös person har lämnat in i någon medlemsstat

ska tolkas så,

att den inte är tillämplig när det föreligger ett beroendeförhållande antingen mellan en person som ansöker om internationellt skydd och dennes make, som är lagligen bosatt i den medlemsstat där ansökan om internationellt skydd lämnas in, eller mellan det barn som sökanden ska föda och nämnda make som tillika är far till barnet.

- 2) Artikel 17.1 i förordning nr 604/2013

ska tolkas så,

att den inte utgör hinder för att en medlemsstats lagstiftning ålägger de behöriga nationella myndigheterna, enbart på grund av barnets bästa, att pröva en ansökan om internationellt skydd som lämnats in av en tredjelandsmedborgare som var gravid när ansökan lämnades in, trots att kriterierna i artiklarna 7–15 i förordningen pekar ut en annan medlemsstat såsom ansvarig för prövningen av den aktuella ansökan.

Underskrifter